

ZAVIČAJNI MUZEJ OGULIN

IZVJEŠĆE O RADU U 2013. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

- *Etnografska zbirka*: domaće platno 10 m, čemer 2 kom, dječja kolica 1 kom
- *Umjetnička zbirka*: umjetnička slika nepoznatog autora (kom1)

1.2. Terensko istraživanje

- Obavljeno je terensko istraživanje i snimanje običajne božićne tradicije ogulinskog kraja. Ukupno je snimljeno 14 kazivačica i kazivača, s preko 6 sati etnološkog arhivskog materijala.(zapisivač - etnologinja Nikolina Luketić) što je rezultiralo znanstvenim radom *Običaji i simbolika Božića i Badnjaka u ogulinskom kraju*.
- Obavljeno je terensko istraživanje i snimanje arheoloških ljaliteta sv. Petar i Viničica.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Čišćenje i stavljanje etiketa s inventurnim brojem na novonabavljene eksponate *Etnografske zbirke*
- Generalno čišćenje, štirkanje i glačanje tekstilnih predmeta *Etnografske zbirke* u suradnji s vanjskom suradnicom.
- Generalno čišćenje eksponata *Zbirke Domovinskog rata*

- Generalno čišćenje svih predmeta iz stalnog postava Muzeja.
- Premazivanje drvenih predmeta kemikalijama koje sprečavaju nastanak crvotočina.
- Preventivna zaštita tekstila naftalinom.

2.2. Konzervacija

Izvršena je konzervacija svih drvenih i limenih predmeta. Konzervaciju su izvršili muzejski tehničar Rajko Sušanjanj i kustos Zdravko Puškarić.

2.3. Restauracija

Restauratorsko-konzervatorski zahvati na kamenoj rozeti (kom 3) - restauraciju izvršio akademski kipar-restaurator Ante Brčić

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Nastavljena je računalna obrada muzejske građe u program M++.
- Obradeno je 126 predmeta *Etnografske zbirke*, 228 predmeta *Alpinističke zbirke*, 244 predmeta *Umjetničke zbirke*, 117 predmeta *Građanske zbirke* i 262 eksponata *Zbirke razglednica i čestitaka*.
- U inventarnu knjigu sekundarne muzejske dokumentacije i arhivske građe upisano je i unešeno i obradeno 110 starih dokumenata u program S++ te 96 knjiga u program K++ te 110 dokumenata u program S++.

3.3. Fototeka

Snimljeni su zaštitni, građevinski i restauratorski radovi na Starom gradu Ogulin, protokolarna snimanja, sve manifestacije i kulturni programi koji su se u tijeku 2013. održali

u Starom gradu Ogulinu, restaurirana II. Obrambena kula i restaurirani kameni ulomci. Sve snimke su digitalno obrađene.

3.9. Ostalo

Registracija muzejskih zbirki

- Dana 8. srpnja 2013. godine, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske je donijelo rješenje kojim je utvrđeno svojstvo kulturnog dobra za dvije muzejske zbirke Zavičajnog muzeja Ogulin.

Naime, stručno povjerenstvo Ministarstva kulture za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke je na svoj sjednici održanoj 14. lipnja 2013. razmotrilo prijavu Pučkog otvorenog učilišta Ogulin kao i dostavljenu dokumentaciju te je utvrdilo sljedeće:

„Pučko otvoreno učilište Ogulin, Zavičajni muzej Ogulin dostavio je dokumentaciju za dvije muzejske zbirke: Zbirku razglednica i čestitki i Umjetničku zbirku. Dostavljena dokumentacija o zbirkama je potpuna.“

Stoga je Stručno povjerenstvo donijelo prijedlog da se donese rješenje za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za *Zbirku razglednica i čestitki* - 262 predmeta i *Umjetničku zbirku* - 244 predmeta, Pučkog otvorenog učilišta Ogulin, Zavičajnog muzeja Ogulin.

- Također je u periodu od rujna do studenog 2013. godine obrađeno i upisano u muzejski program M++ 214 predmeta *Građanske zbirke* muzeja, 96 knjiga u program K++ te 110 dokumenata u program S++ čime je napravljena izvrsna priprema za registraciju još nekoliko zbirki Zavičajnog muzeja Ogulin.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Kupnja: 13 publikacija
- Poklon: 5 publikacije

- Razmjena: 6 publikacija

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Ukupno je obrađeno i uneseno u K++ program 96 knjiga.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Muzejska knjižnica zatvorenog je tipa, ali unatoč tome, bilo je posudbi studentima i učenicima za izradu seminarskih, maturalnih i diplomskih radova.

6.8. Stručno usavršavanje

- Sudjelovanje na seminaru MDC-a o primjeni Pravilnika o muzejskoj dokumentaciji
- Sudjelovanje na seminarima MDC-a vezanim za korištenje M++ i S++
- Sudjelovanje na seminaru: K++
- Posjeti stručnih djelatnika izložbama i muzejima u Zadru, Karlovcu i Đakovu

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Suradnja s nastavnicima i profesorima u osnovnim i srednjim školama
- Stručna pomoć amaterskim kulturno umjetničkim društvima
  - Organizacija 17. smotre izvornog folklora Karlovačke županije „Igra kolo“.
  - Stručna pomoć oko organizacije koncerta i izložbi

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Tekstovi za katalog Zavičajnog muzeja Ogulin
- Uređivanje kataloga 17. smotre izvornog folklora Karlovačke županije „Igra kolo“
- U svrhu boljeg upoznavanja i prezentacije Zavičajnog muzeja Ogulin, tiskan je informativni vodič Zavičajnog muzeja Ogulin, koji na 35 stranica te hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku upoznaje posjetitelje sa zbirkama u Muzeju. Vodič

obiluje tekstovima o svakoj pojedinoj zbirci, Starom gradu Ogulinu, ogulinskom kraju te fotografijama koje potkrijepljuju tekstulani dio vodiča.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Stručna vodstva svih posjetitelja Muzeja.
- Kostimirano vodstvo „Ivane Brlić Mažuranić“ u Spomen sobi Ivane Brlić Mažuranić.

11.2. Predavanja

Predavanja u sklopu manifestacije Noć muzeja 2012. – *Alpinistička zbirka Zavičajnog muzeja Ogulin* (kustos Zdravko Puškarić), *Tumban- svečano oglavlje Ogulina* (etnologinja Nikolina Luketić)

11.3. Radionice i igraonice

Radionica božićnih ukrasa, čestitaka, božićnog kruha, oslikavanja jaja za Uskrs.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Suradnja s mjesečnikom Ogulinski list, novinama Novi list i Večernji list te internetskim portalima (Grad Ogulin, Ogulinski list, Og- info, Pučko otvoreno učilište Ogulin).

12.2. Sudjelovanje u radijskim emisijama, suradnja s radijskim studijima

Radio Ogulin, Radio Karlovac, Radio Mrežnica, Obiteljski radio, Narodni radio, Hrvatski radio, Radio Međugorje.

12.5. Koncerti i priredbe

Koncerti u sklopu manifestacije Frankopanske ljetne večeri- Koncert HPD Klek, KUD-a „Klek“, Ogulin, Puhačkog orkestra DVD-a Ogulin, Hrvatska bratska zajednica, Gradišćanski Hrvati

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Suradnja s mnogobrojnim turističkim agencijama.
- Sudjelovanje u akcijama turističke zajednice.
- Nadopunjavanje web stranica Učilišta

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej je u tijeku 2013. godine posjetilo 9157 posjetitelja (plaćene ulaznice) i 1450 posjetitelja je imalo slobodan ulaz (posjetitelji Noći muzeja, umirovljenici, osobe s invaliditetom, učenici ogulinskih osnovnih i srednjih škola).

Tablica. Evidencija broja posjetitelja u 2013.g.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

RH 30%, lokalna samopurava 60 %, vlastiti prihodi 10 %

15.2. Investicije

Sanacija, rekonstrukcija i restauracija Starog grada Ogulin:

- Izmjena stolarije na Frankopanskom kaštelu: prizemlje i prvi kat: 54.312,50
- Izmjena stolarije na Frankopanskom kaštelu: drugi kat i kulice: 60.325,00
- Geomehanička ispitivanja: 20.000,00
- Projekt rekonstrukcije pješačkog mosta uz zapadnu kulu i zid: 91.087,50
- Sanacija krovišta dvorišne zgrade: 87.231,08
- Geodetski elaborati: 25.125,00

16.OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Zaštita, održavanje i opremanje kompleksa Starog grada Ogulin i Zavičajnog muzeja Ogulin:

- Organizirano je čišćenje prizemlja i čuvaonice Muzeja.
- Obavljena je deratizacija u zgradi Muzeja.
- Obavljeni su soboslikarsko ličilački poslovi u hodniku na katu
- Izvršena je građevinska sanacija Obrambene kule Starog grada Ogulina te vanjskog zida u ukupnoj dužini od 20 m
- Čišćeno je i održavano kompletno dvorište, objekti i zide Starog grada Ogulin.
- Uređivane su površine sa cvijećem.

Znanstveni rad

- Tijekom druge polovice prošle godine, napisan je i od recenzenata, dr. sc. Joška Čaleta i dr. sc. Mande Svirac, odobren pregledni znanstveni rad ravnateljice POU Ogulin, etnologinje Nikoline Luketić, pod naslovom „Badnjak ogulinskog kraja“ kojega su recenzenti ocijenili jako dobrim doprinosom za povijest hrvatske etnologije i godišnjih običaja s posebnim osvrtom na Badnjak i božićni ciklus običaja.

U preglednom znanstvenom radu koji ima 37 stranica obrađeno je sljedeće:

Istraživanjem godišnjih običaja božnog razdoblja - od Adventa do blagdana

Sveta tri kralja - u ogulinskom kraju - u razdoblju od 1988. do 2014. godine, dobivena je opsežna, do sad neistražena etnografska građa. Na prikupljenoj građi temelji se ovaj rad u kojem je autorica, opisala najznačajnije poslove, običaje, obrede i folklorne sadržaje Badnjaka, ali i nastojala interpolirati osobitosti društvene zbilje (društveni kontekst) i ozračja u kojima su se pojedini običaji formirali i prenosili. U isto vrijeme je ukazala na očite promjene nekih običaja nastale uslijed socijalnih i gospodarskih mijena. Pojedini običaji i sadržaji Badnjaka, u izvornom ili modificiranom obliku, u sjećanju, ali velikim dijelom i u praksi, žive u ogulinskom kraju i danas te obogaćuju njegov kulturni identitet.

Zaključak

Prikazana građa slikovito ilustrira zavidnu aktivnost koju stanovništvo ogulinskog područja posvećuje Badnjaku. Posebno se to odnosi na dijelove običaja - ognjište i na njemu panj badnjak, slama razasuta po kući, odlazak na Polnočku s fenjerima i svjetlećim bakljama u ruci, koji su danas skoro zaboravljena prošlost.

Glavnina podataka dobivena je istraživanjem na terenu metodom intervjuiranja uglavnom starijih kazivača, uz koje navodim i svoja vlastita iskustva, pogotovo ona koja se odnose na današnje stanje kao i prijelazna razdoblja koja su dovela do formiranja današnjih identiteta i poimanja Badnjaka kao integralnog dijela božićnih običaja.

Glavni cilj istraživanja odnosi se na pokušaj očuvanja pojedinih segmenata jednog od najkompleksnijih običaja. Ono što danas ne postoji u praksi pokušao se je zabilježiti kroz kazivanja koja su pomogla u prepoznavanju karakteristika običaja iznesenih u ovom radu kroz iskaze, opise i analizu, fokusirajući se pri tom na specifične mijene koje su se dogodile tijekom druge polovice 20. stoljeća. Podaci su potkrijepljeni i

iskazima mlađih kazivačica te sadašnjom praksom, pa je tako dobivena opsežna etnografska građa koja omogućuje buduće komparativne studije.

U prikazanim običajima zamjetni su utjecaji susjednih kulturnih areala: dinarskog, čijem perifernom dijelu pripada i ogulinski kraj, te alpskog i jadranskog koje svoje utjecaje imaju i u ovim za njihove areale graničnim područjima. Na drugu stranu, izuzetan je utjecaj gradske sredine Ogulina, čiji se način života direktno reflektirao na razvoj seoske tradicijske kulture. Naime, značajne promjene su se počele postupno javljati nakon Drugoga svjetskog rata, paralelno s napuštanjem tradicijskog načina života u selu, koje se po mnogim ekonomskim, društvenim i kulturnim elementima stapa s životom u urbanoj cjelini grada Ogulina. Promjene su posebno izražene u nekoliko posljednjih desetljeća. Međutim, elementi starih običaja božićnog razdoblja i dalje žive, kako na selu koje ih je i oblikovalo, tako i u gradu koji je uz mnoge druge čimbenike pridonosio njihovoj modifikaciji i transformaciji. Taj isti grad, kroz različite kulturne programe i financiranje ustanova i udruga koje se bave tradicijskom kulturom ogulinskoga kraja, pridonosi ponovnom oživljavanju mnogih običaja što uvelike obogaćuje njegov kulturni identitet.

Rekonstrukcija POU Ogulin, Zavičajnog muzeja i Starog grada Ogulina

- U svrhu rekonstrukcije gore navedenih objekata izvršene u sljedeće nabave:
  1. Izrada projektne dokumentacije drvenog mosta u Starom gradu Ogulinu
  2. Prozori na palasu - zamjena dotrajalih prozora
  3. Sanacija krovišta na dvorišnoj zgradi u Frankopanskom kaštelu
  4. Izrada projekta izvedenog stanja objekta POU Ogulin
  5. Posebna geodetska podloga za parcele 2059/1 i 2058 u k.o. Ogulin
  6. Geomehanički elaborat trase drvenog mosta za ulaz u Stari grad Ogulin
  7. Završni zanatski radovi i daljnje uređenje i rekonstrukcija objekta POU Ogulin

U tijeku 2013. godine sve nabave su odobrene od strane Upravnog vijeća Pučkog otvorenog učilišta Ogulin te provedene po zakonu o javnoj nabavi/ bagatelna nabava, te je Upravno vijeća dalo suglasnot na odluku o odabiru te odobrenje ravnateljici za potpisivanje Ugovora.

Realizirani su poslovi vezani za sljedeće nabave: Izrada projektne dokumentacije drvenog mosta u Starom gradu Ogulinu, Prozori na palasu - zamjena dotrajalih prozora – kom 18, Sanacija krovišta na dvorišnoj zgradi u Frankopanskom kaštelu,

Posebna geodetska podloga za parcele 2059/1 i 2058 k.o. Ogulin i Geomehanički elaborat trase drvenog mosta za ulaz u Stari grad Ogulin a u tijeku je završetak Izrade projekta da daljnju rekonstrukciju POU Ogulin što je bilo vezano uz dobivanje Rješenja o izvedenom stanju koje je dobiveno u prosincu 2013. godine.

Projekt Izrada drvenog mosta u suradnji sa Upravnim odjelom za europske poslove, međunarodnu i regionalnu suradnju kandidiran je prema EU fondovima a isto je učinjeno i sa Izradom projekta za daljnju rekonstrukciju objekta POU Ogulin koji je kandidiran na FOND ZA TURIZAM - dodjela bespovratnih sredstava temeljem programa „Fond za razvoj turizma u 2013.“, a sredstva su namijenjena za Izradu projektne dokumentacije.